

РЕШЕНИЕ

№ 23878

гр. София, 15.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в публично заседание на 19.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Василева

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **1314** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), във вр. с чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на В. С. Т., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], срещу Решение № 2153-21-7 от 12.01.2026 г. на директора на Териториално поделение (ТП) на Националния осигурителен институт (НОИ) – С. - град, с което е оставена без уважение жалбата срещу Разпореждане № [ЕГН]/79 от 03.10.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване (ПО) при ТП на НОИ – С. - град.

С жалбата се оспорва законосъобразността на обжалваното решение с доводи, че същото е постановено при допуснати нарушения на административно производствените правила, в противоречие с материалния закон и при несъответствие с целта на закона. Излагат се основно съображения свързани с приложението на материалния закон. Твърди се, че при правилно зачетен осигурителен стаж, както и правилно определена възраст към подаване на заявлението, административният орган неправилно е приел следва да се приложи чл. 69 от КСО. Излагат се аргументи, че случаят попада в обхвата на чл. 69б от КСО, както и че тълкуването на разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) от административния орган е неправилно. Позовава на практика на Върховния административен съд. Твърди се, че обжалваното решение е дискриминационно.

Моли се съдът да постанови решение, с което да отмени решението на директора на ТП на НОИ – С. – град.

В писмени бележки от жалбоподателката развива доводи идентични с тези изложени в жалбата, като допълнително акцентира върху представени доказателства за вида осигурителни вноски,

които е внасяла. Възражава и да се присъжда юрисконсултско възнаграждение на ответника, тъй като същото е прекомерно.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ – С. - град, чрез процесуален представител юрисконсулт О., оспорва жалбата. В открито съдебно заседание излага съображения по същество на спора. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 66-ти състав, след като обсъди доводите на страните и въз основа на представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 24.09.2025 г. В. С. Т. е подала заявление вх. № 2113-21-6782 (л. 13) с искане да ѝ бъде отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст на основание чл. 69б от КСО. Към заявлението са приложени изискуемите съгласно чл. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС) документи, посочени в описа в раздел III.

На 03.10.2025 г. е издадено Разпореждане № [ЕГН]/79 (л. 31), с което длъжностното лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ – С. - град е отказало да отпусне претендираната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, считайки, че не са изпълнени предпоставките за възникване на правото на пенсия нито по чл. 69 от КСО, нито по чл. 69б, ал. 1 от КСО.

Този извод е обоснован с представените документи, въз основа на които е прието, че към датата на подаване на заявлението В. С. Т. има осигурителен стаж от първа категория труд - 29 г. 05 м. 09 дни – положен, като държавен служител към Столична дирекция на вътрешните работи при Министерство на вътрешните работи (МВР), и е навършила възраст 51 г., 01 м. и 01 ден и има сбор от осигурителен стаж и възраст 100 г., 01 м. и 26 дни (51 г., 01 м. и 01 ден + 49 г., 00 м. и 26 дни).

След преобразуването на стажа в трета категория е прието, че има общ осигурителен стаж 49 г., 00 м. и 26 дни.

Констатирано е, че заявителката няма навършени 54 години и 04 месеца за календарната 2025 г., поради което няма право на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на чл. 69, ал. 1 от КСО.

Прието е също, че заявителката няма право на лична пенсия за ОСВ и по реда на чл. 69б, ал. 1 от КСО, т.к. не отговаря на изискването на чл. 18, ал. 4 от НПОС.

С тези мотиви длъжностното лице по ПО е разпоредило отказ по заявената лична пенсия за ОСВ. Разпореждане № [ЕГН]/79 от 03.10.2025 г. е обжалвано по реда на чл. 117, ал. 1, т. 2 от КСО пред ръководителя на ТП на НОИ – С. - град.

След подробно обсъждане на материалноправните предпоставки за отпускане на претендираната лична пенсия за ОСВ в контекста на регламентацията в чл. 69, ал. 1 от КСО и чл. 69б, ал. 1 от КСО, директорът на ТП на НОИ с Решение № 2153-21-7 от 12.01.2026 г. (л. 39) е отхвърлил жалбата срещу посоченото разпореждане.

Решение № № [ЕГН]/79 от 03.10.2025 г. е връчено на жалбоподателката на 20.01.2026 г. (л. 42).

Жалбата срещу него е подадена чрез ТП на НОИ – С. град на 28.01.2026 г.

В хода на производството по делото е приета административната преписка по издаване на оспореното решение.

Жалбоподателката е представила платежни нареждания, както следва: рег. № 513 р-37751/03.04.2026 г., рег. № 513 р - 37754/03.04.2026 г. и рег. № 513 р- 37755/03.04.2026 г.; служебна бележка и кадрова справка (л. 60 до л. 65).

При така установените фактически обстоятелства, след проверка законосъобразността на

оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК и съгласно правомощията си по чл. 168 от АПК, от правна страна съдът приема следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в законоустановения срок, от активно легитимирано лице и срещу индивидуален административен акт, подлежащ на съдебно обжалване.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, буква „а“ от КСО, разпорежданията за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях се обжалват пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. По силата на чл. 117, ал. 3 от КСО, ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид тази нормативна уредба и приложената на л. 41 заповед № 1712 от 17.08.2015 г., съдът намира, че оспореното Решение № 2153-21-7 от 12.01.2026 г. е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ – С.-град.

Идентичен извод следва и по отношение на потвърденото с него № [ЕГН]/74 от 16.09.2025 г. Съгласно чл. 98, ал. 1, т. 1 от КСО (в приложимата редакция на кодекса, обн. ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 01.08.2023 г.), пенсиите и добавките към тях се отпускат, изменят, осъвременяват, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностното лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в териториалното поделение на Националния осигурителен институт, или други длъжностни лица, определени от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт. Процесното разпореждане е издадено от А. В. – началник на сектор „Отпускане на пенсии-трети“, надлежно оправомощена, съгласно заповедите приложени на л. 32 и л. 33 от делото.

Оспореното решение, както и потвърденото с него разпореждане, отговарят на изискванията на чл. 117, ал. 3 от КСО и чл. 59, ал. 2 от АПК. Решението на директора на ТП на НОИ е подробно мотивирано, като в него са изложени ясни и конкретни правни и фактически основания за издаването му. Възраженията в обратен смисъл, направени от жалбоподателката, се определят за неоснователни.

Не се констатира нарушение на административнопроизводствените правила, а твърдението, че административният орган се е произнесъл по въпрос, с който не е сезиран е неоснователно.

Спорът съдът определя, като такъв по материалната законосъобразност на отказа да се отпусне претендираната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като в самата жалба не се излагат доводи, относно неправилно зачитане от пенсионния орган на размера на осигурителния стаж, както и относно определената възраст.

Материалната законосъобразност на акта е обусловена от преценката за това как се прилагат разпоредбите на чл. 69 и чл. 69б от КСО, какво е тяхното съотношение и дали НПОС позволява смесено прилагане на материалноправните предпоставки от двата текста.

В случая административният орган правилно е тълкувал и приложил законите разпоредби на чл. 69, ал. 1 и ал. 2 и чл. 69б от КСО, във връзка с чл. 18, ал. 4 от НПОС, като е отразил последователната им редакция и взаимовръзка между тях.

Съгласно чл. 69, ал. 2 от КСО, държавните служители по Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за специалните разузнавателни средства и по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, държавните служители по чл. 11 от Закона за пощенските услуги, държавните служители по чл. 15, ал. 3, т. 1 от Закона за противодействие на корупцията, държавните служители, осъществяващи дейността по охрана на съдебната власт по чл. 391 от Закона за съдебната власт, придобиват право на пенсия при навършване на възраст 52 години и 10

месеца и при 27 години общ осигурителен стаж, от които две трети действително изслужени като държавни служители по посочените закони, по Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ и като военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

Изискването за посочената по-горе възраст от 52 години и 10 месеца влиза в сила от 01.01.2016 г., а нормата на чл. 69, ал. 9 от КСО предвижда, че от 31.12.2016 г. възрастта се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по два месеца до достигане на 55-годишна възраст за лицата по чл. 69, ал. 1 и ал. 2 КСО. С оглед на нормативното предписание, изискуемата възраст за придобиване право на пенсия по чл. 69, ал. 2 КСО за 2025 г. е 54 години и 4 месеца и за двата пола – мъже и жени.

Разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС определя, че лицата, които не са придобили право на пенсия по чл. 69 от КСО поради недостигащ осигурителен стаж, могат да се пенсионират по реда на чл. 69б, ал. 1 и 2 КСО.

Именно лицата, изпълняващи длъжности или извършващи дейности по посочените в чл. 69 КСО специални закони, могат да се възползват от чл. 18, ал. 4 НПОС и да им бъде отпусната пенсия по чл. 69б, ал. 1 или ал. 2 КСО, но единствено, когато не им достига изискуемият осигурителен стаж, като за целта трябва да са навършили необходимата възраст по чл. 69 от КСО.

По делото е безспорно установено, че към датата на подаване на заявлението (24.09.2025 г.) за отпускане на пенсия, жалбоподателката има навършени 51 г., 1 м. и 1 ден, както и че същата е държавен служител по ЗМВР.

Законосъобразен е изводът на административния орган, че разглеждания случай жалбоподателката попада в обхвата на чл. 69, ал. 2 от КСО, а не в този на чл. 69б, ал. 1 от КСО, касаещ лицата, полагали труд от първа категория, която съгласно чл. 104, ал. 1 от КСО се определя с акт на МС, а именно с ПКТП-отм., действал до 31.12.1999 г. и НКТП (в сила от 01.01.2000 г.). Разпоредбата на чл. 1 НКТП посочва изчерпателно на кои лица и при какви условия на труд стажът следва да се зачете от първа категория труд. Това са лица, полагачи труд под земята, във въздуха, в атомна електроцентрала, в металургията, екипажи на кораби, специализирани в превози на химически вещества, нефтопродукти и въглища; работещи в машинното отделение на плавателни съдове от морския флот.

Видно от горното, служителите по специалните закони, разписани в чл. 69 от КСО не са сред изчерпателно посочените в чл. 1 от НКТП.

След като жалбоподателката разполага с изискуемия стаж като държавен служител по ЗМВР, но няма навършена изискуемата възраст по чл. 69, ал. 1 и ал. 2 КСО за 2025 г. - 54 г. и 4 месеца, респ. разпоредбата на чл. 18, ал. 4 НПОС е неприложима и тя не придобива право на пенсия за ОСВ.

При анализ на разпоредбата на чл. 69, ал. 2 от КСО е видно, че в същата е въведено изискване за наличие на минимална изискуема от закона възраст за придобиване на право на пенсия от тези категории лица и тази минимална възраст е еднаква, както за мъжете, така и за жените. По този начин е отчетен характерът на извършваната от осигурените лицата дейност и е постигнато равнопоставяне между мъжете и жените. Следва да се отбележи, че при определяне на изискванията за придобиване на право на пенсия, законодателят въвежда изискването за общ осигурителен стаж, както и за действително изслужен осигурителен стаж като служител по посочените закони.

На основание чл. 69б, ал. 1 КСО, придобиват право на пенсия лицата, които са работили десет години при условията на първа категория труд, при следните условия: т. 1 (изм. - ДВ. бр. 99 от 2017 г. в сила от 1.01.2018 г.) навършили са възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; т. 2: от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден

на всяка следваща календарна година е по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55-годишна възраст.

От горното се налага изводът, че изискванията за придобиване право на пенсия при условията на чл. 69б КСО са различни, като законодателят задължително изисква реалното и действително полагане на осигурителния стаж при условията на първа категория труд.

Въпреки че чл. 17, ал. 2 от НПОС и чл. 183, ал. 3 от ЗМВР предвиждат, че стажът по чл. 69 се зачита за първа категория труд, това зачитане има сила единствено за целите на признаване на правото на пенсия по чл. 69 – т.е., при наличие на изискваните възраст и общ стаж. Този акт на зачитане не означава, че действителните условия на труд са били от първа категория, тъй като категоризирането се урежда от други актове (чл. 104 КСО и Наредбата за категоризиране на труда при пенсиониране). Лицата по чл. 69 се ползват от по-благоприятни условия за пенсиониране спрямо общите поради спецификата на дейността им, дори ако стажът им е от различни категории. Ако стажът по чл. 69 действително съдържа 10 години при условията на първа категория труд, то автоматично и самостоятелно следва да се приложи чл. 69б КСО, който е по-благоприятен (изисква по-малко стаж и по-ниска възраст), което доказва, че стажът по чл. 69 не е априори първа категория. Логиката е, че лицата по чл. 69 имат специална уредба, която е по-благоприятна, ако нямат 10 г. стаж от първа категория. Разпоредбата на чл. 18, ал. 4 от НПОС – че лицата, които не могат да се пенсионират по чл. 69, могат да се пенсионират по чл. 69б – не създава ново, още по-благоприятно право чрез смесено приложение, тъй като подзаконов акт (Наредбата) не може да въвежда материални предпоставки извън тези в КСО. Следователно, чл. 18, ал. 4 от НПОС не противоречи на КСО, но и не създава допълнителни права.

Зачитането на стажа по чл. 69 за първа категория е само за преценка на правото по чл. 69 и не е равнозначно на действителен труд при условията на първа категория, което е задължителна предпоставка за прилагането на чл. 69б.

Горното идва да покаже, че разпоредбите на чл. 69, ал. 1 и чл. 69б, ал. 1 от КСО съдържат различни материалноправни предпоставки, обуславящи упражняването на правото на пенсия за ОСВ. Това, отнесено към безспорно установените данни за възрастта и продължителността на осигурителния стаж на жалбоподателката към датата на подаване на заявлението за отпускане на пенсия възраст, сочи, че В. С. Т. попада в обхвата на чл. 69, ал. 2 от КСО, а не в този на чл. 69б, ал. 1 КСО, касаещ лицата, полагали труд от първа категория.

Представените от жалбоподателката доказателства, свързани с полагания от нея труд, не променят горните изводи.

Като следва да се приеме, че заявителката не отговаря на изискването за придобиване на право на пенсия по чл. 69, ал. 2 от КСО, тъй като за 2025 г. лицата придобиват право на пенсия при навършена възраст от 54 г. и 4 месеца за мъжете и жените. В случая В. С. Т. не е навършила тази възраст, поради което и няма право на пенсия на посоченото основание.

С оглед изложеното правилна е преценката на ответника, че жалбоподателката не попада в обхвата на чл. 69б, ал. 1 от КСО, а преценката на правото ѝ на пенсия следва да се извърши при условията на чл. 69, ал. 2 от Кодекса.

Само като допълнение следва да се отбележи, че жалбоподателката няма и навършена възраст по чл. 68, ал. 1 – 2 от КСО – 62 години и 04 месеца за календарната 2025 г.

Изложените в жалбата доводи за неправилно приложение на материалния закон съдът определя за неоснователни, съобразявайки изложеното по-горе.

Възраженията на жалбоподателката относно неравноправно третиране на служители на МВР са неоснователни и не обосновават дискриминация.

С оглед изложеното административният орган законосъобразно е отказал отпускането на лична

пенсия за осигурителен стаж и възраст на лицето, а жалбата до съда е неоснователна.

Във връзка с цитираната с жалбата и писмените бележки съдебна практика на ВАС, следва да се посочи че същата е ревизирана, като новата практика по спорния въпрос е обективирана в последните решения на ВАС, Шесто отделение: Решение № 9289 от 7.10.2025 г. на ВАС по адм. д. № 2774/2025 г., Решение № 8955 от 29.09.2025 г. на ВАС по адм. д. № 2033/2025 г., Решение № 8343 от 4.08.2025 г. на ВАС по адм. д. № 3613/2025 г., докладчик, Решение № 8056 от 21.07.2025 г. на ВАС по адм. д. № 7785/2024 г., Решение № 7986 от 17.07.2025 г. на ВАС по адм. д. № 2947/2025 г., Решение № 6691/19.06.2025 г. по адм. дело № 12195/2024 г.; Решение № 6921/24.06.2025 г. по адм. дело № 3303/2025 г.; Решение № 7144/25.06.2025 г. по адм. дело № 3130/2025 г.; Решение № 7201/26.06.2025 г. по адм. дело № 3326/2025 г. и др.

С оглед изхода на спора и своевременно заявеното от процесуалния представител на ответника искане за присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение, съдът приема, че такова се дължи в полза на НОИ. Същото се определя на 102,26 евро съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. В случая размерът на юрисконсултското възнаграждение се определя от съда в границите, определени от законодателя, и то на неговия минимум, поради което не се дължи произнасяне по направеното възражения за неговата прекомерност.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 66 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на В. С. Т., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], срещу Решение № 2153-21-7 от 12.01.2026 г. на директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – С. – град.

ОСЪЖДА В. С. Т., ЕГН: [ЕГН], да заплати на Националния осигурителен институт юрисконсултско възнаграждение за настоящата инстанция в размер на 102,26 (сто и две евро и двадесет и шест евроцента) евро.

СЪДИЯ: